

Notat om høring over udkast til bekendtgørelse om forsøgsordning for frie bymidter

Dato: 17-06-2024

Akt nr. 203456

Ovennævnte udkast til bekendtgørelse har i perioden 16. maj 2024 – 6. juni 2024 været i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

En liste over høringsparterne findes sidst i dette notat.

1. Generelt

By-, Land- og Kirkeministeriet har modtaget i alt 24 høringssvar vedrørende udkast til forslag til bekendtgørelse om forsøgsordning for frie bymidter.

Følgende 11 myndigheder, organisationer m.fl. har afgivet høringssvar og har ikke haft bemærkninger til udkast til bekendtgørelse: Byggeskadefonden, Danske Kloakmestre, DSB, Erhvervsflyvningens Sammenslutning, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Københavns Byret, Rigsrevisionen, Haderslev Stift, Udbetaling Danmark, Viborg Stift og Aarhus Stift.

Følgende 13 myndigheder, organisationer m.fl. har afgivet høringssvar med bemærkninger til udkast til bekendtgørelse: Assens Kommune, Bornholm Regionskommune, Kolding Kommune, Odder Kommune, Odsherred Kommune, Rebild Kommune, Syddjurs Kommune, Sønderborg Kommune, Aabenraa Kommune, BL, Forbrugerrådet Tænk, Friluftsrådet og FSR - danske revisorer.

Gengivelsen af de væsentligste synspunkter i høringssvarene er opdelt efter emnerne i udkast til bekendtgørelse, jf. punkt 2-7 nedenfor.

Enkelte af de modtagne høringssvar fra forsøgskommunerne indeholder konkrete spørgsmål om forståelsen og anvendelsen af bestemmelserne i udkast til bekendtgørelse. Disse spørgsmål er ikke gengivet i dette høringsnotat, men vil indgå i den løbende vejledning af forsøgskommunerne.

Ud over de ændringer af bekendtgørelsen, der er angivet i bemærkningerne til høringssvarene nedenfor, er der foretaget mindre ændringer i bekendtgørelsen, bl.a. af redaktionel og teknisk karakter.

2. Generelle bemærkninger

Assens Kommune finder, at den fremsendte bekendtgørelse efterlader en række spørgsmål, og indeholder en række uhensigtsmæssigheder set i lyset af, at der er tale om bygge/anlægsprojekter.

Assens Kommune bemærker, at såfremt midlerne til medfinansiering af fornyelse af bymidten alene kan anvendes i finansårene 2024-2027 er det en markant uhensigtsmæssighed, da projekterne først afsluttes i 2030.

Odsherred Kommune ser frem til at være en del af forsøget, men finder at der med bekendtgørelsen besluttet et betydeligt dokumentationspres på kommunerne.

Odder Kommune roser, at man i udkast til bekendtgørelse i nogen grad "lægger sig op ad" terminologi og procedure svarende til praksis fra Byfornyelseslovgivningen, herunder anvendelse af de administrative indberetnings- og refusions-systemer.

Sønderborg Kommune er glad for at være med i forsøgsordningen men bemærker, at de for at kunne få nogle erfaringer og få afprøvet nogle muligheder, har behov for nogle mindre stramme rammer, end det der er lagt op til i bekendtgørelsen. Sønderborg Kommune finder, at de lige nu er så stramme, at de kan påvirke deres mulighed for at realisere projekterne i ordningen og dermed give bymidten et løft. Herudover vurderer Sønderborg Kommune også, at forsøgsordningen jf. bekendtgørelsen overordnet set er for administrativ tung. Sønderborg Kommune finder, at der er mulighed for at ændre bekendtgørelsen, så de ikke skal udføre mere bureaukrati end det som er nødvendigt for en forsøgsordning som denne.

BL bemærker, at ved revitalisering af bymidterne er det oplagt, at det almene tænkes ind, som en part der kan hjælpe med at skabe levende rammer. Boligorganisationerne har tæt kontakt med beboerne i deres område. De kender de lokale udfordringer og behov og deres indsigter kan bidrage til mere målrettede strategier. Almene fælleshuse kunne desuden med fordel sammentænkes med kommunale velfærdscentre, således, at der skabes kvarterhuse.

Kommentar

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker samlet til ovenstående, at det endelige ansvar for forvaltningen af tilskudsordningen påhviler ministeriet. Det indebærer bl.a., at ministeriet skal fastsætte regler og rutiner for administrationen, og kontrollere og føre tilsyn mv. overholdes.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at det er muligt at få refusion for kommunale udgifter til etablering af velfærdscentre og fornyelse af bymidten frem til forsøgsperiodens udløb og ikke kun frem til 2027.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at de ovennævnte bemærkninger ikke giver anledning til ændringer af bekendtgørelsen.

3. Tilskud til bymidter omfattet af forsøgsordningen herunder

Assens Kommune bemærker, at det i udkast til bekendtgørelsens § 6 stk. 2 fremgår at "Ved fristens udløb bortfalder den del af den tildelte andel af den statslige udgiftsramme, som kommunalbestyrelsen ikke har hjemtaget."

Assens Kommune bemærker, at såfremt det betyder, at kommunalbestyrelsen SKAL hjemhente tilsagn på årlig basis, er dette en markant uhensigtsmæssighed, da bygge/anlægsprojekter ofte strækker sig over flere år, og det derfor kan være svært at forudses de nøjagtige årlige udgifter.

Assens Kommune finder endvidere, at det vil være mere hensigtsmæssigt, at kommunalbestyrelsen kan underdele det samlede forsøgsprojekt i en række delprojekter, og så hjemhente tilsagn efter hvert delprojekts gennemførelse, hvor delprojektets præcise udgifter er kendt.

Kolding Kommune bemærker, at de enkelte finansår og særskilte årlige ansøgninger for at få del i den årlige anlægsramme på finansloven vil være en væsentlig barriere for tidligt i forsøgsordningens periode at iværksætte et tydeligt stort åbningstræk, der skaber bevidsthed og reklame om projektet.

Kolding Kommune bemærker, at et større fornyelsesprojekt, opkøb eller anlægsprojekt, der ikke kan indeholdes i den årligt tildelte kommunale ramme således må udskydes til senere i forsøgsperioden for at kunne gennemføres inden for rammen af midlerne. Kommunen bemærker, at formålet med forsøgsordningen er at afprøve og udvikle løsninger undervejs i forsøgsperioden, hvilket de snævre årlige rammer forventes at gøre mindre smidig, og ultimativt måske vil medføre at byens borgere først sent i forsøgsperioden oplever fysisk forandring af bymidten.

Kolding Kommune vurderer, at det vil være svært at etapeopdele visse centrale anlægsprojekter og søge midlerne successivt, ligesom det formentlig vil være et fordyrende element ved gennemførelse af udbud af arbejderne og opfordrer til at reglerne tilføjes fleksibilitet i fordelingen af midlerne i forsøgsperioden.

Odsherred Kommune finder, at det er uklart, hvorfor kommunerne hvert år skal ansøge med beskrivelse og budget for projektet, når midlerne fordeles lige- ligt mellem kommunerne. Odsherred Kommune finder, at det lægger op til, at ministeren forholder sig til beskrivelse og budget og på den baggrund tager en beslutning. Odsherred kommune foreslår i stedet, at forsøgsordningen følger metode "landsbyfornyelsespuljen" og "bymidtepuljen" og at kommunerne alene melder til ministeren hvorvidt man er interesseret i at modtage midler og at der på den baggrund i forbindelse med revisionserklæring sikres at midlerne er benyttet korrekt.

Odsherred kommune finder det unødigt omstændigt at ansøgninger til midler indsendes årligt og anbefaler, at det følger evalueringstakten således at der sam- let "kun" skal indberettes 3 gange foruden den ansøgning der allerede er ind- sendt. Altså en tilskudsansøgning i 2024 en midtvejs ansøgning i 2027 og evalu- ering 2030.

Sønderborg Kommune finder, at det er utroligt svært at forudsige hvilke udgif- ter vi har et år ude i fremtiden – og dermed svært at fremsende et budget i kom- bination med nogle bullets fra bekendtgørelsens bilag 1. Sønderborg Kommune er kun i gang med forarbejdet og kender derfor ikke de endelige udgifter endnu. Sønderborg Kommune påpeger, at det konkrete budget til anlægsudgifter til kul- turhuset, parkering, anskaffelse af inventar, driftsudgifter m.v. derfor ikke kan fastlægges så lang tid i forvejen, som der lægges op til i bekendtgørelsen.

Sønderborg Kommune finder det at der netop inddrages mange forskellige, gør at de ikke kan forudsige hvordan projektet bliver. Sønderborg Kommune finder at hvis de skal afvente, at ansøge om udgifterne, ender de måske med ikke at få den 14. del af puljen, som de har budgetteret med, hvilket kan betyde, at projek- tet ikke kan realiseres. Sønderborg Kommune opfordrer derfor til, at det ændres så de alene skal indsende en uspecificeret ansøgning, uden budget og beskrivelse af det ansøgte.

Sønderborg Kommune finder, at de skal kende deres udgifter 100 % samt kunne beskrive hvilke "punkter" i bilag 1 de ønsker at udføre med de pågældende midler, før de kan indberette et tilsagn. Sønderborg Kommune finder, at bestemmelsen modarbejder den mundtlige tidligere udmelding om, at kommunerne kan "pulje" midlerne, altså samle dem sammen for flere år, for fx i år 2028 at anvende en stor del til et kulturhus eller andet. Dette kan betyde, at projektet ikke kan realiseres. Sønderborg Kommune opfordrer derfor til, at midlerne alene skal hjemtages til en simpel kategori, som hedder "Forsøgsordningen Frie bymidter" og ikke til flere forskellige kategorier, så vi ikke låser os fast på en bestemt anvendelse ved hjemtagelse af midlerne.

Aabenraa Kommune vurderer, at bestemmelserne i bekendtgørelsens kapitel 2 vedrørende tilskud til bymidter omfattet af forsøgsordningen indebærer en betydelig stramning af den administrative praksis, som til sammenligning er kendt og gældende inden for arbejdet med blandt andet tilskud til by- og områdefornyelsesprojekter, herunder især at der årligt skal indgives ansøgning og udarbejdes projektbeskrivelse for at få andel i den statslige udgiftsramme.

Kommentar

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker samlet til ovenstående, at det er ministeriets ansvar at føre tilsyn med, at midlerne tildeles og anvendes efter formålet og derfor skal der være den nødvendige dokumentation i varetagelse af denne tilsynsforpligtelse.

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker, at der med 55 mio. kr. på finansloven i 2024 (2022-pl) allerede er afsat et større beløb til at igangsætte forsøgsordningen, mens der derefter er afsat 25 mio. kr. årligt i 2025, 2026 og 2027. Det kan dertil oplyses, at der ydes tilskud i form af refusion til årlige afskrivninger i forbindelse med anlægsinvesteringer og/eller større ombygninger i overensstemmelse med gældende afskrivningsregler.

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker, at fra det tidspunkt, hvor forsøgskommunen hjemtager tilsagn for det enkelte års andel af udgiftsrammen, har kommunen frem til forsøgsperiodens afslutning til at gennemføre projekterne og få refusion for udgifterne. Det vil sige, at en kommune har mulighed for at gemme de årlige tilsagn til slutningen af forsøgsperioden, og vente med at få refusion for en større udgift, som er afholdt sidst i perioden. Det omvendte er derimod ikke muligt, da der ikke kan opnås refusion for en større udgift, som er afholdt i starten af forsøgsperioden, og som overstiger de tilsagn, som kommunen på tidspunktet for udgiften har fået.

By-, Land-, og Kirkeministeriet tildeler andele af den statslige udgiftsramme på baggrund af en ansøgning fra forsøgskommunen, der indeholder en beskrivelse af de påtænkte projekter m.v. og budget herfor. Det ikke vil være et krav, at forsøgskommunerne har et detaljeret kendskab til deres kommende udgifter, når der ansøges om at få del i den statslige udgiftsramme for det enkelte år. Det vil være tilstrækkeligt, at ansøgningen indeholder en overordnet beskrivelse af de påtænkte projekter m.v. og budgettet herfor. Dette er præciseret i bekendtgørelsen.

4. Udbetaling af tilskud, regnskab, revision m.v.

Side 5

Akt nr. 203456

Assens Kommune finder, at udarbejdelse af årligt regnskab, samt revision af dette, er uhensigtsmæssigt. Assens Kommune bemærker, at et årligt revisorgodkendt regnskab vil, over så lang en periode, løbe op i en betragtelig udgift til revision. Det ville således være mere hensigtsmæssigt – både ift. administrationsbyrde og projektøkonomi – er der stilles krav om revisorgodkendt regnskab for de enkelte delprojekter, som kommunalbestyrelsen på forhånd kan aftale med ministeren.

Bornholm Regionskommune finder, at de af udkastet beskrevne regler i §10, §11 og §12 om de årlige regnskaber og revision for hver pulje vurderes at være administrativ tunge og fordyrende i forhold til, hvad det opnåede udbytte vil være. Bornholm Regionskommune ønsker, at kravet revurderes, så det gældende administrationsgrundlag kommer til at stemme overens med reglerne i "Bekendtgørelse om regnskab og revision efter lov om byfornyelse og udvikling af byer af 11. december 2020".

Bornholm Regionskommune bemærker, at der ved at implementere samme regelgrundlag som øvrige puljer, der administreres via BOSSINF dermed alene vil skulle aflægges regnskab og revision, såfremt der er hjemtages refusion i regnskabsåret.

Bornholm Regionskommune finder, at en årlig redegørelse over projekterne i stedet kan opnås ved en statusafrapportering, hvor både kvalitative og kvantitative elementer indgår og at der i sådan en statusafrapportering vil fokus være på fremdriften i forsøgene og ikke den økonomiske afrapportering.

Kolding Kommune bemærker at de foreslåede årlige regnskabsaflæggelser frygtes at blive en uforholdsmæssig administrativ tung opgave for forsøgskommunerne og finder dem unødigt bureaukratiske og skaber en årlig unødig administrativ opgave. Kolding Kommune påpeger, at der i lovforslaget er lagt vægt på at reguleringen ikke bliver uforholdsmæssig administrativ tung for forsøgskommunerne.

Kolding Kommune foreslår, at forsøgskommunen sammen med midtvejsevalueeringen samtidigt indsender et revisorattesteret midtvejsregnskab i stedet for de årlige regnskaber.

Kolding kommune bemærker, at der i andre sammenhænge hvor kommunerne giver tilsagn om støtte på statens vegne kun er krav om, at der indsendes et afsluttende revisorattesteret byggregnskab og ikke løbende regnskaber i byggeperioden.

Odder Kommune finder, at der synes at være voldsom megen kontrol med og indsigt i, hvad der sker i forhold til de statslige udgiftsrammer. Odder Kommune oplever umiddelbart, at disse tiltag tilsammen er udtryk for overadministration, og frygter at det vil belaste kommunen med unødvendigt ekstraarbejde og ekstra udgifter.

Odder Kommune foreslår derfor, at man i stedet "nøjes med" at anvende det system for bl.a. regnskab og revision, der allerede eksisterende på den almindelige byfornyelses område. Dvs. at man anvender så store dele af de syv bekendtgø-

relse af 11.12.2020, som gælder på den almindelige byfornyelses område, herunder særligt i forhold til regnskab og revision bekendtgørelse nr. 2.115 af 11.12.2020 om regnskab og revision efter lov om byfornyelse og udvikling af byer.

Odder Kommune bemærker, at der efter denne bekendtgørelse "kun" er pligt for kommunen til hvert enkelt år at lade et (delvist fortrykt/for-udfyldt) refusions-skema underskrive/godkende af revisionen – og så blot ved Områdefornyelses-programmers afslutning udarbejde et samlet regnskab for det/de samlede projekter for de foregående typisk 6 års forløb.

Odsherred Kommune finder det unødigt omstændeligt, at regnskab samt revisorerklæring indsendes årligt og anbefaler, at det følger evalueringstakten således at der samlet "kun" skal indberettes 3 gange foruden den ansøgning der allerede er indsendt. Altså en tilskudsansøgning i 2024 en midtvejs ansøgning i 2027 og evaluering 2030.

Rebild Kommune undrer sig over kravet om årlige regnskaber frem for et samlet regnskab ved periodens afslutning, som det kendes fra områdefornyelser efter byfornyelsesloven. Rebild Kommune finder, at den årlige regnskabsproces vil medføre betydelige omkostninger, hvilket vil reducere de midler, der kunne anvendes til at vitalisere bymidterne.

Derfor foreslår Rebild Kommune, at proceduren ændres, så der årligt indsendes en kort statusrapport til styrelsen, og et samlet regnskab for de anvendte midler først udarbejdes ved forsøgsordningens afslutning. Rebild Kommune finder, at det vil tillade en større andel af midlerne at blive allokeret til initiativer, der fremmer liv i bymidterne.

Sønderborg Kommune bemærker, at kommunalbestyrelsen årligt skal udarbejde regnskab for de projekter mv., der er omfattet af den tildelte andel af den statslige udgiftsramme. Sønderborg Kommune finder, at det giver god mening, hvis der er tale om det regnskab, som kan trækkes ud af BOSSINF, men ikke, hvis der årligt skal udarbejdes regnskab med yderligere specifikationer. Sønderborg Kommune anser det som administrativt meget tungt, og meget ærgerligt i en tid, hvor vi generelt prøver at minimere de administrative byrder. Sønderborg Kommune undrer sig over, at der skal stilles særlige krav i forhold til afrapportering ved denne forsøgsordning for frie bymidter, når afrapportering i forhold til fx. puljerne til byfornyelse kan håndteres mere enkelt. Sønderborg Kommune finder, at det giver god mening at det regnskab, man kan trække ud fra BOSSINF skal revideres på lige fod med afrapporteringen i forhold til fx puljerne til byfornyelse, men finder at det er en fordyrende proces, at det "ekstra" regnskab også skal revisionspåtegnes årligt. Sønderborg Kommune bemærker, at der er tale om udgifter på årligt ca. 20.000 kr. som fragår finansiering af gennemførelsen af de enkelte projekter. Sønderborg Kommune bemærker, at såfremt det fastholdes, at der skal laves et særligt regnskab (ud over det man kan trække ud i BOSSINF), finder Sønderborg Kommune det ønskværdig at Plan- og Landdistriktsstyrelsen udarbejder et overblik over de få minimumskrav, som regnskabet skal indeholde.

Aabenraa Kommune vurderer, at bestemmelserne i bekendtgørelsens kapitel 2 vedrørende tilskud til bymidter omfattet af forsøgsordningen indebærer en

betydelig stramning af den administrative praksis, som til sammenligning er kendt og gældende inden for arbejdet med blandt andet tilskud til by- og områdefornyelsesprojekter, herunder især at der årligt skal udarbejdes og indsendes et regnskab for de projekter med videre, der er omfattet af den tildelte andel af den statslige udgiftsramme, og at de årligt udarbejdede regnskaber skal revideres af kommunens revision, som skal udarbejde en revisionserklæring med påtegning om, at igangsatte projekter med videre er i overensstemmelse med bestemmelserne i nærværende bekendtgørelse.

Aabenraa Kommune anerkender kravet om regnskabsaflæggelse og udarbejdelse af revisionserklæring til dokumentation for de tildelte midlers anvendelse, men vil henstille til, at dette alene er gældende ved afslutning af den samlede projektperiode for hvert enkelt projekt.

Aabenraa Kommune vurderer, at det er særdeles uhensigtsmæssigt, at en andel af de årligt tildelte statslige midler skal fragå kerneopgaven for i stedet at blive prioriteret til administrative formål i form af udgifter til revision og udarbejdelse af revisionserklæringer. Aabenraa Kommune bemærker, at der hertil kommer behovet for i betydelig grad, at skulle anvende øgede administrative ressourcer på regnskabsudarbejdelse, udarbejdelse af projektbeskrivelser, samt indgivelse af årlige ansøgninger om tildeling af midler fra den statslige ramme, som følge af bestemmelserne i bekendtgørelsen.

Aabenraa Kommune foreslår, at der i stedet benyttes samme praksis som ved by- og områdefornyelsesprojekter, hvor der anmodes om en ramme til gennemførsel af udvalgte projekter og at der aflægges regnskab og revisionserklæring i forbindelse med projektafslutning.

FSR - danske revisorer foreslår, at der fastsættes en minimumsgrænse for, hvilke projekter der kræver revision, eksempelvis at projekterne skal overstige fx DKK 500.000. FSR - danske revisorer foreslår endvidere, at der i stk. 2 kun kræves revision af sparsommelighed og ikke den fulde SOR i forhold til kravet omkring "god offentlig revisionsskik".

Kommentar

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker samlet til ovenstående, at kravene til ministeriernes regnskabstilrettelæggelse er fastsat i statsregnskabsloven og regnskabsbekendtgørelsen med tilhørende vejledninger. Der er ikke i regnskabsbekendtgørelsen fastsat særskilte krav til tilskudsområdet. Regnskabsforvaltningen på tilskudsområdet følger derfor de almindelige regler på regnskabsområdet, både i relation til den regnskabsmæssige registrering og i relation til regnskabsaflæggelsen. Det endelige ansvar for forvaltningen af tilskudsordningen påhviler ministeriet. Det indebærer bl.a. at ministeriet skal fastsætte regler og rutiner for administrationen, og kontrollere og føre tilsyn med, at regler mv. overholdes.

By-, Land- og Kirkeministeriet vurderer, at høringssvarene fra ovenstående forsøgskommuner kan imødekommes ved, at forsøgskommunerne alene udarbejder et endeligt regnskab for de projekter m.v., der er omfattet af de tildelte andele af den statslige udgiftsramme, og det endelige regnskab revideres af kommunens revision. Som supplement til det endelige regnskab udarbejder kommunalbestyrelsen en årlig opgørelse vedrørende afholdte udgifter og modtaget refusion, som skal

kontrolleres af en revisor. Dette er ændret i bekendtgørelsen, og kravene til forsøgskommunernes regnskab og revision vil dermed i højere grad svare til de krav, der gælder efter lov om byfornyelse.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen vil løbende vejlede forsøgskommunerne, herunder om kravene til regnskab og revision.

5. Offentliggørelse og indberetning

Sønderborg Kommune finder at de nye udviklingsmuligheder hæmmes væsentligt ved at de et års tid i forvejen skal kende ordlyden og indholdet af fx en udvidet dispensationsmulighed fra lokalplaner. Sønderborg Kommune opfordrer derfor til, at bestemmelsen omformuleres, så kommunen skal underrette ministeren for byer og landdistrikter, når der foreligger konkrete forsøg.

Kommentar

By-, Land- og Kirkeministeriet kan oplyse, at bekendtgørelsens § 16 skal forstås således, at kommunalbestyrelsen senest den 1. februar hvert år i forsøgsperioden skal underrette ministeren for byer og landdistrikter om de beslutninger om at iværksætte forsøg efter lov om forsøgsordning for frie bymidter, som kommunalbestyrelsen på det tidspunkt allerede har truffet. Dette er præciseret i bekendtgørelsen.

6. Evaluering

Syddjurs Kommune henviser til bekendtgørelsens bilag 2 om evalueringsdesign, hvor det fremgår, at der skal gennemføres målinger af bylivet. Syddjurs Kommune stiller spørgsmål til, hvad der forstås med, at baselinemåling skal bruges til evalueringsdesignet, og om den første af 2025's to målinger må gøre det ud for baselinemålingen.

Sønderborg Kommune henviser til bekendtgørelsens bilag 2, punkt 2 b, hvor det fremgår, at evalueringen skal afdække og besvare spørgsmålet om hvordan og under hvilke omstændigheder de iværksatte forsøg efter lov om forsøgsordning for frie bymidter i øvrigt bidrager til at skabe liv i bymidten? Sønderborg Kommune opfordrer til, at der efter teksten i bilag 2, punkt 2 b, tilføjes en parentes, som beskriver, at dette alene gælder, når og hvis der foretages forsøg. Sønderborg Kommune påpeger, at det ikke er et krav, at de benytter sig af muligheden om forsøg – i form af ny eller ændret lovgivning.

Aabenraa Kommune bemærker, at der skal gennemføres en yderst omfattende evaluering. Aabenraa Kommune anerkender behovet for at evaluere aktiviteter og indsatser gennemført som en del af forsøgsordningen med henblik op at indsamle erfaringer til brug fremadrettet. Aabenraa Kommune vurderer, at der er tale om en væsentlig administrativ opgave at gennemføre de ovennævnte evalueringer og målinger samt at der også er en væsentlig økonomisk udgift forbundet med dette.

Forbrugerrådet Tænk opfordrer til, at der gennemføres en grundig evaluering af, i hvilket omfang de indhøstede erfaringer kan anvendes som model for tiltag i landet som helhed, og hvorledes dette kan ske. Sker det ikke, risikerer man at tiltagenes effekt begrænser sig til en lokal og kortvarig effekt i de omfattede byområder og ikke får nogen betydning for byudviklingen bredere i Danmark.

Forbrugerrådet Tænk skal i forlængelse heraf bemærke, at man kan stille sig tvivlende over for effekten af de skitserede virkemidler, specielt i lyset af, at de bl.a. indføres for at modvirke effekten af den lempelse af planlovens detailhandelsregulering, der blev besluttet for nogle år siden. Meget taler for at en gen-vurdering af virkemidlerne i detailhandelsplanlægningen ville kunne have en større effekt.

Kommentar

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker samlet til ovenstående, at bekendtgørelsens bestemmelser om evaluering er fastsat i overensstemmelse med lov om forsøgsordning for frie bymidter. Det fremgår af lovens forarbejder, at der "forventes at blive fastsat regler om, at forsøgskommunerne vil skulle gennemføre en "formativ virkningsevaluering" af deres indsatser. Reglerne vil f.eks. kunne omfatte en beskrivelse af forsøgsprojektets vigtigste aktiviteter og indsatser, forventede effekter og resultater samt en beskrivelse af evalueringsmetoden. Desuden vil der blive fastsat regler om evaluering af, hvordan de nye velfærdsfunktioner, det offentlig-private samarbejde og den generelle forskønnelse eller renovering af bymidten bidrager til at skabe liv i bymidten. Derudover vil forsøgskommunerne skulle vurdere effekten af forsøgene samt oplyse metoden til denne dokumentation af udviklingen af liv i bymidten. Forsøgskommunerne vil skulle vælge de områder, hvor vurderingerne gennemføres, ud fra en vurdering af, hvad der kan lade sig gøre, er relevant og er mest retvisende. Evalueringsdesignet vil som minimum skulle indeholde systematisk dataindsamling i starten af forsøgsordningen (baseline), midtvejs i forløbet (forventeligt i 2026) og til slut i 2029. Målingerne af byliv vil som minimum skulle foretages to gange om året i hele forsøgsperioden."

By-, Land- og Kirkeministeriet kan oplyse, at der med baselinemåling menes den første måling af bylivet, som skal fremgå af evalueringsdesignet, som skal sendes til By-, Land- og Kirkeministeriet senest den 1. februar 2025. Der er ikke noget til hinder for, at den første af de to årlige målinger i 2025 også kan gøre det ud for baselinemålingen.

By-, Land- og Kirkeministeriet kan derudover oplyse, at evalueringsspørgsmålet i bilag 2, punkt 2 b, kun skal besvares, hvis der foreligger "iværksatte forsøg".

Plan- og Landdistriktsstyrelsen vil løbende vejlede forsøgskommunerne, herunder om kravene til evalueringen.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at de ovennævnte bemærkninger ikke giver anledning til ændringer af bekendtgørelsen.

7. Tilskudsberettigede projekter

Friluftsrådet bemærker, at der gerne måtte komme yderligere fokus på de grønne arealers betydning for velfærdsstyrkelsen af byer – herunder ikke mindst som værdifuldt supplement til bygningsmassen.

Det væsentligste for Friluftsrådet er at sikre og ligestille de åbne områder med bygningsmasse, så der kan ydes støtte til og er fokus på at øge de grønne arealer og sikre adgangen til grønne arealer i bymidter. Grønne arealer har generelt en positiv effekt på, hvordan man opfatter byens generelle image og lysten til at blive en del af et aktivt bymiljø såvel som borger, institution, forening og virksomhed.

Der står allerede nu i bekendtgørelsen muligheden for "Erhvervelse af ejendomme til velfærdsfunktioner.", og det må gerne suppleres af muligheden for "Erhvervelse af arealer til velfærdsfunktioner" som også vil omfatte etablering af udendørs undervisnings- og læringsmiljøer, men som skal være tilgængelige for alle og derfor også komme alle til gode i den brede velfærdssammenhæng.

Friluftsrådet bakker op om de generelle tanker og formål med forsøgsordningen men ser gerne, at bekendtgørelsen er tydeligere i forhold til øgede grønne arealer/beplantning for at øge de formelle og uformelle møde- og netværksmuligheder i bymidter.

Kommentar

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at det af bilag 1 fremgår, at midlerne til medfinansiering af etablering af velfærdsfunktioner og midlerne til medfinansiering af fornyelse af bymidten kan benyttes til "etablering eller indretning af fælles- og parkeringsområder".

Derudover fremgår det, at midlerne til medfinansiering af etablering af velfærdsfunktioner kan benyttes til "andre relevante udgifter med relation til etablering af velfærdsfunktioner" og at midlerne til medfinansiering af fornyelse af bymidten kan benyttes til "andre relevante udgifter med relation til fornyelse af bymidten". Der er således mulighed for at opnå tilskud til grønne arealer, som indgår som led i forsøgsordningen for frie bymidter.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at ovennævnte bemærkning ikke giver anledning til ændringer af bekendtgørelsen.

8. Liste over høringsparter

Høringsparter
3F – Fagligt Fælles Forbund
92-gruppen
ABF – Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation
Advokatrådet
Akademikerne
Akademirådet
Albertslund Kommune
Allerød Kommune
Amnesty International
Arkitektforeningen
Arkitektskolen i Århus
Asfaltindustrien

Assens Kommune
Ballerup Kommune
Billund Kommune
Biogas Danmark
BL – Danmarks almene Boliger
Bornholms Kommune
Brøndby Kommune
Brønderslev Kommune
Byggeskedefonden
Byggesocietetet
Bygherreforeningen
Bygningskultur Ringsted
Bæredygtigt Landbrug
Camping Outdoor Danmark
CO-industri (Centralorganisationen af industriansatte i Danmark)
COOP
COWI
Cyklistforbundet
Danmarks Fiskeriforening PO
Danmarks Frie AutoCampere
Danmarks Idrætsforbund
Danmarks Jægerforbund
Danmarks Lejerforeninger
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Tekniske Universitet
Dansk Affaldsforening
Dansk Blindesamfund
Dansk Byggeri
Dansk Byplanlaboratorium
Dansk Camping Union
Dansk Ejendomsmæglerforening
Dansk Entomologisk Forening

Dansk Erhverv
Dansk Fjernvarme
Dansk Fåreavl
Dansk Industri
Dansk Journalistforbund
Dansk Kyst- og Naturturisme
Dansk Metal
Dansk Miljøteknologi
Dansk Sejlunion
Dansk Standard
Dansk Træinformation
Dansk Ungdoms Fællesråd – DUF
Danske Advokater
Danske Arkitektvirksomheder
Danske Destinationer
Danske Handicaporganisationer
Danske Havne
Danske Juletræer – træer & grønt
Danske Kloakmestre
Danske Landskabsarkitekter
Danske Lejere
Danske Maritime
Danske Regioner
Danske Shipping- og Havnevirksomheder
Danske Studerendes Fællesråd
Danske Tegl
Danske Udlejere
DANVA – Dansk Vand- og Spildevandsforening
De Samvirkende Købmænd
Det Centrale Handicapråd
Det Danske Spejderkorps
Det finansielle ankenævn

Det Kriminalpræventive Råd
DGI
DHI
Dommerforeningen
Dommerfuldmægtigforeningen
Domstolsstyrelsen
Dragør Kommune
Drivkraft Danmark
DSB
DTL Danske Vognmænd
Egedal Kommune
EjendomDanmark
Elretur
Energinet Eltransmission A/S
Energinet Gastransmission A/S
Energinet Myndighedsenheden
Erhvervsflyvningens Sammenslutning
Erhvervslejerne Landsorganisation
Esbjerg Kommune
FAB – Foreningen af byplanlæggere
Fanø Kommune
Favrskov Kommune
Faxe Kommune
F-Camping
Feriehusudlejernes Brancheorganisation
Finans Danmark
Forbrugerrådet Tænk
Forbundet Arkitekter og Designere (FAOD)
Foreningen af Lystbådehavne i Danmark
Foreningen af Rådgivende Ingeniører
Forsikring & Pension
Fredensborg Kommune

Fredericia Kommune
Frederiksberg Kommune
Frederikshavn Kommune
Frederikssund Kommune
Friluftsrådet
FSR - Danske Revisorer
Furesø Kommune
Fyens Stift
Faaborg-Midtfyn Kommune
Gammel Estrup – Danmarks Herregårdsmuseum
Gavnø Slot
Gentofte Kommune
GEUS – De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland
Gladsaxe Kommune
Glostrup Kommune
Grakom – Kommunikationsindustrien
Green Power Denmark
Greve Kommune
Gribskov Kommune
Grundejernes Investeringsfond
Guldborgsund Kommune
Haderslev Kommune
Haderslev Stift
Halsnæs Kommune
Handelsflådens Arbejdsmiljø- og Velfærdsråd
Hedensted Kommune
Hedeselskabet
Helsingør Kommune
Helsingør Stift
Herlev Kommune
Herning Kommune
Hillerød Kommune

Historiske Huse
Hjørring Kommune
HOFOR
Holbæk Kommune
Holstebro Kommune
HORESTA
Horsens Kommune
Husleje- og Beboerklagenævnsforeningen
Hvidovre Kommune
Høje-Taastrup Kommune
Hørsholm Kommune
Ikast-Brande Kommune
Institut for Menneskerettigheder
Ishøj Kommune
Jammerbugt Kommune
Justitia
Kalundborg Kommune
Kerteminde Kommune
Klimabevægelsen
Kolding Kommune
Kolonihaveforbundet
Komiteen Bæredygtig Kystkultur
KL
Københavns Byret
Københavns Kommune
Københavns Stift
Københavns Universitet – Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi
Københavns Universitet – Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning
Københavns Universitet – Professor Helle Tegner Anker
Køge Kommune
Landbrug & Fødevarer
Landdistrikternes Fællesråd

Landinspektørforeningen
Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur
Landsforeningen KRIM
Landsforeningen Landsbyerne i Danmark
Landsforeningen Praktisk Økologi
Langeland Kommune
Lederne Søfart
Lejernes Hus
Lejernes Landsorganisation i Danmark
Lejernes Retshjælp
Lejre Kommune
Lemvig Kommune
Lolland Kommune
Lolland-Falsters Stift
Lyngby-Taarbæk Kommune
Læsø Kommune
Mariagerfjord Kommune
Maskinmestrenes Forening
Mejeriforeningen
Metroselskabet og Hovedstadens Letbane
Middelfart Kommune
Moesgaard Museum
Morsø Kommune
Movia
NOAH Friends of the Earth Denmark
Norddjurs Kommune
Nordfyns Kommune
Nuuday A/S
Nyborg Kommune
Næstved Kommune
Odder Kommune
Odense Kommune

Odsherred Kommune
Parcelhusejernes landsforening
Randers Kommune
Realdania
Rebild Kommune
Region Hovedstaden
Region Midtjylland
Region Nordjylland
Region Sjælland
Region Syddanmark
Retspolitisk Forening
Retten i Esbjerg
Retten i Glostrup
Retten i Helsingør
Retten i Herning
Retten i Hillerød
Retten i Hjørring
Retten i Holbæk
Retten i Holstebro
Retten i Horsens
Retten i Kolding
Retten i Lyngby
Retten i Nykøbing Falster
Retten i Næstved
Retten i Odense
Retten i Randers
Retten i Roskilde
Retten i Svendborg
Retten i Sønderborg
Retten i Sønderborg
Retten i Viborg
Retten i Aalborg

Retten i Aarhus
Retten på Bornholm
Retten på Frederiksberg
Ribe Stift
Rigspolitiet
Rigsrevisionen
Ringkøbing-Skjern Kommune
Ringsted Kommune
Roskilde Kommune
Roskilde Stift
Rudersdal Kommune
Rødovre Kommune
Rådet for Bæredygtigt Byggeri
Rådet for Større Bade- og Vandsikkerhed
Sammenslutningen af Danske Småøer
Samsø Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Skive Kommune
Slagelse Kommune
SMVdanmark
Solrød Kommune
Sorø Kommune
Stevns Kommune
Struer Kommune
Sund & Bælt
Svendborg Kommune
Syddansk Universitet
Syddjurs Kommune
Sønderborg Kommune
TDC Net A/S
TEKNIQ Arbejdsgiverne

Teleindustrien
Thisted Kommune
Tønder Kommune
Tårnby Kommune
Vallensbæk Kommune
Varde Kommune
Vejen Kommune
Vejle Kommune
Vesthimmerlands Kommune
Vestre Landsret
Viborg Kommune
Viborg Stift
Vikingskibsmuseet
Vordingborg Kommune
Ærø Kommune
Økologisk Landsforening
Ørsted
Østre Landsret
Aabenraa Kommune
Aalborg Kommune
Aalborg Stift
Aalborg Universitet
Aalborg Universitet – Institut for Kemi og Biovidenskab
Aalborg Universitet – Institut for Planlægning
Aalborg Universitet – Statens Byggeforskningsinstitut
Århus Kommune
Århus Stift
Århus Universitet
Århus Universitet – Institut for Miljøvidenskab
Århus Universitet – Professor emerita Ellen Margrethe Basse